

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/96/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3113221133
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3113221133.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Stanislavy Markovej a členov JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej v právnej veci navrhovateľky Y. B., občianky F. republiky, bytom Z., X. 3, proti odporcovi E. B., občanovi F. republiky, bytom Z., X. 3, o určenie výživného na plnoleté dieťa, na odvolanie navrhovateľky, proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 30. septembra 2013, č.k. 12C/130/2013-16, jednohlasne, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu m e n í tak, že odporca j e p o v i n n ý platiť výživné navrhovateľke v sume 100,- eur mesačne s účinnosťou od 16.08.2013, ktoré je povinný poukazovať k rukám navrhovateľky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

Vo zvyšnej časti návrh z a m i e t a .

Zameškané výživné za obdobie od 16.08.2013 do 25.02.2014, vo výške 256,36 eur s a odporcovi p o v o ľ u j e splácať v mesačných splátkach po 10,- eur spolu s bežným výživným, k rukám navrhovateľky, a to až do úplného vyrovnania dlhu s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia, pričom prvá splátka zameškaného výživného je zročná do 15. dňa v mesiaci nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku.

Účastníci n e m a j ú právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom, okresný súd rozhodol tak, že odporca je povinný platiť výživné na navrhovateľku vo výške 70,- Eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, počínajúc dňom 16.8.2013 a vo zvyšnej časti návrh zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že účastníci nemajú právo na ich náhradu.

V odôvodnení uviedol, že navrhovateľka žiadala návrhom, doručeným súdu dňa 16.8.2013, aby súd zaviazal odporcu, ktorý je jej otcom, k povinnosti platiť jej výživné na plnoleté dieťa vo výške 200,- Eur mesačne. Uviedla, že jej rodičia sa rozvádajú a ona žije s matkou v spoločnej domácnosti spolu s bratom, mal. Y.. Tvrdila, že je žiačkou strednej školy, kam chodí mestskou dopravou, čo ju stojí asi 12,- eur mesačne. Platila za ZRPŠ asi 30,- Eur na školský rok, na stužkovú ročne 50,- Eur, učebnice na anglický a nemecký jazyk celkovo 40,-Eur. Tento školský rok končí a bude mať výdavky s prihláškami na vysokú školu. Za jednu prihlášku sa platí asi 30,- Eur. Väčšie zdravotné problémy nemala. Náhradu trov konania nežiadala. Odporca uviedol, že predbežným opatrením mu bolo určené výživné na navrhovateľku a mal. Y. vo výške 60,- Eur na každého a odvtedy platí takéto výživné. Navrhol určiť výživné na obe deti v takejto výške. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Mal zdravotné

problémy doplácá za lieky asi 10,- Eur mesačne. S navrhovateľkou a jej matkou bývajú v jednom byte, za ktorý platí on a matka navrhovateľky, každý polovicu nákladov. Jeho mesačné výdavky sú 280,-Eur a pozostávajú z hypotekárneho a spotrebného úveru, nákladov za byt, ďalej výživného na 2 deti spolu 120,- Eur, životnej poisťky 25,-Eur, stravy 80,- Eur mesačne, ďalšie náklady na hygienické potreby 15,-Eur mesačne, telefón 10,- Eur mesačne, bežné potreby 30,- Eur mesačne, opotrebovanie auta a benzín 30,-Eur mesačne, zákonné poistenie auta 60,-Eur ročne. Poukázal na to, že navrhovateľka míňa peniaze na taxíky domov z reštaurácií. Náhradu trov konania nežiadal. Podľa zápisnice o pojednávaní zo dňa 20.6.2012 Okresného súdu Trenčín sp. zn. 31P/418/2012-40 o rozvode manželstva odporcu a matky navrhovateľky, bolo uznesením zastavené konanie v časti návrhu na zverenie navrhovateľky a určenie výživného zo strany odporcu. Z rodného listu navrhovateľky bolo nepochybné, že je dcérou odporcu. Podľa správ o zárobku z tohto rozvodového konania, matka navrhovateľky mala čistý mesačný príjem 509,95 Eur a odporca 629,24 Eur. Obaja mali ešte jednu vyživovaciu povinnosť k mal. Y. B., nar. 30.7.1997. Podľa potvrdenia zo dňa 3.6.2013 Obchodnej akadémie Milana Hodžu v Z., navrhovateľka je v školskom roku 2012/2013 žiačkou III.D. triedy tejto školy. Ďalej s odkazom na ust. § 62 ods. 1 - 5, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 Zákona o rodine okresný súd uviedol, že určil výživné pre navrhovateľku vo výške 70,-Eur mesačne od podania návrhu t.j. od 16.8.2013 s prihliadnutím na jej odôvodnené potreby a vychádzajúc z príjmu odporcu vo výške 629,24 Eur a príjmu matky navrhovateľky vo výške 509,95 Eur a ďalšej vyživovacej povinnosti na strane oboch k mal. Y.. Zohľadnil skutočnosť, že odporca i matka navrhovateľky nie sú ešte rozvedení, nemajú vyporiadané bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, bývajú v spoločnom byte, každý z nich platí polovicu nákladov na byt a odporca spláca hypotekárny a spotrebiteľský úver. Vo zvyšnej časti návrh zamietol.

Rozsudok okresného súdu v zákonom stanovenej lehote, odvolaním napadla navrhovateľka a žiadala odvolací súd o zmenu napadnutého rozsudku a to tak, že odporcovi bude určená vyživovacia povinnosť v jej prospech vo výške 150,- eur mesačne. Uviedla, že odporca a matka navrhovateľky, sú od 22.10.2013 rozvedení, žijú v spoločnej domácnosti, ale prebieha t.č. medzi nimi konanie vo veci vyporiadania BSM. Odporca bol zaviazaný prispievať na výživu jej brata, ktorý je od nej mladší, sumou 95,- eur. Poprela tvrdenia odporcu, že prispieva na náklady v spojení s bývaním vo výške 280,- eur mesačne. Uviedla, že do rozvodu prispieval 240,- eur a potom ako mu bolo určené výživné na jej brata už prispieva len sumou 200,- eur. Poukázala na to, že bude mať zvýšené výdavky na stužkovú, prihlášky na vysokú školu, čo matka zo svojho príjmu nebude schopná zabezpečiť. Poukázala na to, že nie sú pravdou tvrdenia odporcu o nehospodárnom nakladaní s finančnými prostriedkami zo strany jej matky.

Odporca vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že si vyživovaciu povinnosť plní tak, ako mu bola stanovená a na domácnosť prispieva sumou 200,- eur, pričom poukázal na výdavky, ktoré nemusela matka navrhovateľka vynaložiť a to v súvislosti s pôžičkou 4.000,- eur firme B. a plastickou operáciou brucha v sume 1.500,- eur, čo hradila zo spoločného účtu, preto aj súhlasila, že on bude prispievať menej na bývanie. Poukázal na to, že sa neprihliadalo na hypotéku, ktorú majú, ktorú platí výlučne on, náklady 280,- eur na bývanie, 95,- eur výživné na syna Y., na navrhovateľku, ďalej na jeho osobné výdavky na stravu 100,- eur, životné poistenie 25,- eur, lieky 5,- eur, hygienické potreby 15,- eur, telefón 10,- eur a bežné potreby 30,- eur, s prihliadnutím na ktoré, jeho príjem nepostačuje ani na ich pokrytie. Poukázal na to, že matka navrhovateľky si privyrába tým, že pečie cukrovinky na oslavy a svadby, v dôsledku čoho je zvýšená spotreba elektrickej energie, na ktorej uhrádzaní sa podieľa aj on. Poukázal na to, že stužková dcéry už prebehla, tiež na to, že tak navrhovateľka, ako aj jej matka využívajú taxi službu takmer každý víkend z herní domov, naproti tomu on, si bude musieť vziať hypotekárny úver v prípade, ak v dôsledku vyporiadania BSM, zostane jeho exmanželke byt, pretože inú možnosť nemá.

Krajský súd preskúmal vec v intenciách ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a zistil, že rozsudok okresného súdu s poukazom na čiastočnú dôvodnosť odvolania navrhovateľky, je potrebné za použitia § 220 O.s.p. zmeniť, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1). Vo veci rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania, podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p..

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia, prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa sa má právo podieľať na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods.

1, 2 Zákona o rodine). Výživné má prednosť, pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 4, 5 Zákona o rodine). Pri určení výživného, prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný, vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine). Právo na výživné pre plnoleté deti, možno priznať len odo dňa začatia súdneho konania (§ 77 ods. 1 Zákona o rodine).

V preskúmvanej veci z obsahu spisového materiálu vyplýva a medzi účastníkmi v priebehu konania nebolo sporné, že navrhovateľka je t.č. študentkou 4.ročníka Obchodnej akadémie Milana B. v Z.. Podľa jej vyjadrenia má záujem študovať na vysokej škole, v súvislosti s čím sú dôvodne predpokladané výdavky spojené s poplatkami za podanie prihlášok na štúdium na vysokých školách. Okresným súdom Trenčín bolo vedené konanie pod č.k. 31P 418/2012, predmetom ktorého bol rozvod manželstva odporcu a matky navrhovateľky, ktoré ako vyplýva z nesporných tvrdení účastníkov v priebehu odvolacieho konania, bolo ukončené rozvodom manželstva, pričom maloleté dieťa pochádzajúce z manželstva - Y., bol zverený do osobnej starostlivosti matky navrhovateľky s tým, že odporca bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 95,- eur mesačne. Konanie v časti návrhu na zverenie t.č. už plnoletej navrhovateľky a určenie výživného zo strany odporcu bolo zastavené, práve s poukazom na skutočnosť, že navrhovateľka sa v priebehu konania stala plnoletou. Mal. Y., ako vyplýva z obsahu spisového materiálu, navštevuje 2.ročník Strednej združenej školy obchodu a služieb v Z.. Je približne o 2 roky mladší od navrhovateľky. Rodičia navrhovateľky doposiaľ žijú v spoločnej domácnosti. Nebolo sporné, že odporca sa na nákladoch v spojitosti s bývaním, podieľa sumou 200,- eur mesačne. Jeho príjem je 629,24 eur mesačne a príjem matky navrhovateľky vo výške 509,95 eur mesačne. Vyživovaciu povinnosť, ako už bolo vyššie uvedené, majú obaja len k mal. Y.. Sú bezpodielovými spoluvlastníkmi bytu, ktorý spoločne užívajú, v súvislosti s ktorým, spláca odporca hypotekárny úver.

Vyhodnotením všetkých vyššie uvedených skutočností odvolací súd dospel k záveru, že súdom prvého stupňa určená vyživovacia povinnosť, nezohľadňuje dostatočným spôsobom náklady na zabezpečenie odôvodnených potrieb navrhovateľky s prihliadnutím na jej vek, aktuálny vývoj životných nákladov, s prihliadnutím na možnosti a schopnosti odporcu, ako povinného rodiča, pričom nebolo možné nevziať do úvahy skutočnosť, že odporcovi bola určená vyživovacia povinnosť v prospech mal. Y., ktorý je bratom navrhovateľky v rozsahu 95,- eur mesačne, čo je v nepomere oproti navrhovateľke určenému výživnému v sume 70,- eur mesačne, keďže mal. Y. je o viac ako dva roky od navrhovateľky mladší. Bez existencie zásadných okolností, ktoré by tento nepomer odôvodňovali, ktoré však v tomto konaní zistené neboli, nie je vo vzťahu k navrhovateľke opodstatnené a zákonne súladné, určiť v jej prospech rozsah vyživovacej povinnosti menší, ako vo vzťahu k dieťaťu, ktoré je od nej mladšie. Naviac nemožno opomenúť, že navrhovateľka je v maturitnom ročníku, ako sama uvádza, má záujem študovať na vysokej škole, pričom je všeobecne známe, že poplatky spojené s podávaním prihlášok na takéto štúdium, nie sú zanedbateľné. Nemožno síce na jednej strane nevziať do úvahy, že odporca prispieva na náklady v spojitosti s bývaním v byte, ktorý obýva aj navrhovateľka, v dôsledku čoho táto nemá individuálne výdavky na zabezpečovanie týchto potrieb, ako aj na skutočnosť, že výlučne on spláca hypotekárny a spotrebný úver, čo však na druhej strane nemôže ísť na ľarchu navrhovateľky, ako oprávnenej z vyživovacej povinnosti, pretože výživné je pohľadávkou prednostnou a skutočnosť, že rodičia navrhovateľky, sa rozhodli zaťažiť neprimeraným finančným rizikom v podobe hypotekárneho a spotrebného úveru, rozhodne nemôže ísť na ľarchu plnenia si ich vyživovacej povinnosti. Je vecou bývalých manželov, aby si či už prostredníctvom dohody, alternatívne v súdnom konaní o vyporiadanie BSM, vysporiadali aktíva a tiež pasíva tvoriace ich bezpodielové spoluvlastníctvo.

Vychádzajúc teda z odôvodnených potrieb navrhovateľky, s prihliadnutím na jej vek a na druhej strane osobné, majetkové a zárobkové pomery odporcu, odvolací súd dospel k záveru, že týmto zodpovedá výška výživného v sume 100,- eur mesačne, s účinnosťou odo dňa podania návrhu, t.j. od 16.08.2013, na platenie ktorej vyživovacej povinnosti odporcu vo vzťahu k navrhovateľke, aj zaviazal.

Vo zvyšnej časti návrh navrhovateľky zamietol ako nedôvodný, pretože podľa názoru odvolacieho súdu, nie je v aktuálnych možnostiach odporcu, s prihliadnutím aj na jeho ďalšiu vyživovaciu povinnosť v rozsahu 95,- eur mesačne vo vzťahu k mal. Y. a náklady, ktoré musí nevyhnutne vynaložiť, prispievať na výživu navrhovateľky vo väčšom rozsahu, bez ohrozenia zabezpečenia svojich základných odôvodnených potrieb.

Podľa § 160 ods. 1 O.s.p., ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky, má za následok zročnosť celého plnenia.

Cit. zákonné ustanovenie, v prvej vete upravuje lehotu na plnenie povinností, ktorú súd v rozsudku uložil. V zásade platí, že ak je v rozsudku uložená povinnosť plniť, je účastník, ktorému bola táto povinnosť uložená, povinný ju splniť ju do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Len v odôvodnených prípadoch, môže súd určiť lehotu dlhšiu, ktorú stanoví podľa okolností daného prípadu, napr. podľa sociálnej a rodinnej situácie, zdravotného stavu osoby, ktorej sa ukladá povinnosť a podobne. Druhá veta cit. zákonného ustanovenia, umožňuje súdu rozhodnúť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach. Táto veta pokrýva všetky tie prípady, kedy je plnenie už splatné, avšak vo výnimočných prípadoch, môže súd rozhodnúť, že sa bude plniť v splátkach. Odôvodnenosť týchto prípadov sa posudzuje podobne, ako pri prvej vete, tohto ustanovenia.

V preskúmvanej veci odvolací súd zastáva názor, že v tomto prípade prichádza do úvahy výnimočné využitie zákonnej možnosti, spočívajúcej v umožnení odporcovi vykonať peňažné plnenie, na ktoré bol zaviazaný titulom nedoplatku na zameškanom výživnom vo vzťahu k navrhovateľke za obdobie od 16.08.2013 do 25.02.2014 v celkovej výške 256,36 eur, v mesačných splátkach po 10,- eur spolu s bežným výživným k rukám navrhovateľky, pretože podľa názoru odvolacieho súdu, využitie tejto zákonnej možnosti, nepredstavuje výraznejší zásah do sféry oprávnenej osoby, vzhľadom na stanovenú výšku mesačného výživného a vzhľadom k skutočnosti, že odporca si vyživovaciu povinnosť vo výške 60,- eur mesačne, doposiaľ plní. Mesačné zameškané výživné, tak predstavuje rozdiel medzi sumou 60,- eur, v ktorej výške, ako už bolo uvedené, si odporca vyživovaciu povinnosť plní a sumou 100,- eur, určenou ako výška výživného v priebehu tohto konania, čo predstavuje mesačne na zameškanom výživnom sumu 40,- eur (100,- eur - 60,- eur) x 5 mesiacov (september 2013 až január 2014) = 200,- eur + 20,65 eur (16 dní z mesiaca august 2013 á 1,29 eur) + 35,71 eur (25 dní mesiaca február 2014 á 1,43 eur), spolu teda zameškané výživné za rozhodné obdobie v sume 256,36 eur.

Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností, teda odvolací súd rozsudok okresného súdu za použitia § 220 O.s.p. zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

O trovách prvostupňového a odvolacieho konania, súd rozhodol za použitia § 224 ods. 1 v spojitosti s § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal s poukazom na čiastočný úspech účastníkov tak v priebehu prvostupňového, ako i odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.